

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 6 frt — kr.

Félévre . . . 3 frt — kr.

Negyedévre . . 1 frt 50 kr.

Lelkészeknek és segédlelkészeknek, tanítóknak, kisebb fizetésű hivatalnokoknak és tanulóknak negyedévre 1 frt.

Egyes szám ára 12 kr.

K O R U N K

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS ISMERETTERJESZTŐ HETILAP.

A MAGYARORSZÁGI KATHOLIKUS LEGÉNY-EGYLETEK KÖZLÖNYE.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAPON.

Szerkesztőseég

és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IV. szarka-utca 5. szám.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Kador Sándor.

Szuronyt fel!

Vir bonus est quis?
Qui consulta patrum, qui leges, juraque
servat. *Horatius.*

Kilöve a fegyverek, mindegyik azon reményben, hogy talált és nem hiába célzott, most majd meg lesznek számlálva a sebesültek, halottak.

Talán nem is igen merész a hasonlat?!

A beszédek elbangzottak, az eredmény majd a szavazatnál tudódik ki.

Habár az alsóházban történt csatározás csupán ataknak vehető, de azért talán még is ad némi jogot a következtetésre, hogy vajjon a főrendiház nagy csatájában melyik eszme fog érvényre jutni.

Az tény, hogy ellenségeink le vannak egy kissé hangolva, a lövések jók és kitűnően célzóva voltak, oly annyira, hogy az ellentábor generalisa Tisza, egy egész héten át nem volt tisztában, hogy vajjon jobbra-e vagy balra?

A nagy taktikus, aki ildom és ravaszság dolgában igazán az első, csak egy hét múlva találta jónak, ha se ide se oda, se hideg se meleg irányban is, hamleti hangon tartani beszédet.

Czáfolni nem tudta Apponyi gróf szavait, melyek egész Magyarországon a legmelegebb hála és kitüntetéssel fogadtattak nem találta tanácsosnak vele kikötni, állított inkább maga helyett embereket akik csak olyan eredményt mutathatnak mint ő, aki egy héti gondolkodás és készülés után sem tudott ellenérveket felhozni, hanem sajátos siri hangjával csupán védekezésro szorult, de nem czáfolt.

Annyit legalább megéltünk, hogy a sarkasmussáról híres kegyelmes miniszterelnök urnak torkán akadt a szó, és csak mint az iskolás fiu mentegetődzésre adta fejét inkább, mint sem hogy kiesapják abból az iskolából, melyet daczára a sok repetálásnak még sem tud és akar elhagyni.

Hogy is ne? Hogy lehet ilyesmit kívánni? szokták mondani az öt körül tánczoló mameluk dervisei; hisz nincs ki helyét betölthetné!???

Pedig látthatta és tapasztalhatta, hogy mily örömteli lett az egész ország ama vérmes remény gondolatától, hogy ő a jó kedvű adakozó bucsuzni fog.

Pedig Lamartin azt mondja: „Le peuple n'a pas la science, mais il a le sentiment confus de la politique.“

Csak hogy a nagy taktikus nem hiába generalis, az ejtett rést melyet Apponyi éles eszével és páratlan ékeszölésével, de legfőképp az igazság erejével ütött — üres sánczokkal tölté el. Jókai et consortesek képezték a sánczokat melyek azonban hisszük nem fognak sokáig úgy állani, hanem mint valami szükségtelen színházi dekoráció a padlásra kerülnek.

Szó ami szó Tisza csak mindig kimondja a *restot*, de *fucs* úgy látszik soha sem lesz.

Ha nem lennénk magyar, úgy azt mondanók; „Úgy kell magyar! Miért adtál oly kitűnő kártyákat nékie.“

Itt az idő, hogy a katolikusok öszszetartsanak és az esetleg rajtuk ejteni szándékolt sérelmet, a cz. püspökök kihagyását értjük, elhárítsák.

Igen, ha lennének katolikusok és nem csupán katolikusnak kereszteltek, ha igaz és ősziate szívvel és lélekkel, élet és gyakorlattal látnók őket működni, úgy nem kellene félnünk.

A szabadkőműves és zsidó firkász urak máris gunyolódnak, hogy az áhítatos főrangú hölgyek miséket mondatnak a törvényjavaslat megbuktatásáért.

Legyenek meggyőződve, hogy az az Ur kinek a szent misék be lesznek mutatva, be lát lelkükbe, és ha most mindjárt hetvenkednek is istentelenségükkel, ahhoz a kit ma nem csak közönnyel hanem gunnyal illetnek utolsó órájukban, még fohászokdni fognak kegyelméhez pedig ugyancsak nem szereznek érdemeket.

Kador Sándor.

Jótekonyság

A legutóbb lefolyt napokban a főváros egyik polgára: önmagát, nejét és 14 éves leányát méreg által végezte ki, — most még élő 3 gyermekét pedig csak a nyujtott méreg batálytalan volta menté meg a nekik, atyjuk által szánt halál torkából.

Vérfagyasztó esemény!

Mi vitte a boldogtalant a kétségbeesés e borzasztó lépésére?

Az uzsora és vele az emberi kajánság, — hangzik a felelet.

Nyomorult 27 frtnyi házbérhátralékért, — a háztulajdonos ki több nagy ház birtokosa a szerencsétlen utolsó ingóit árvereztette kaján szívvvel el, holott maga az ügyvéd bírólág megítélt perdijait — ismerve a fenforgó nyomort — elengedte.

Nem kutatjuk mennyiben igazak a lapokban az öngyilkosról szóló hírek; — mi tudjuk, hogy a halotról csak jót szabad mondani.

Kutatásunk más irányba tereli figyelmünket s akaratlanul kérdjük, nem lehetett volna-e a boldogtalanon segíteni, és ha igen, miért nem történt ez meg!

Tagadhatatlan, napjainkban a jótékony-ság oltárán nem hiányzik az áldozat; a női nemes szív megviszi oda azt épügy, mint a hogy a férfiu büszkén hirdeti, ha a jótékony-ság zászlaja alá szegődött.

De kérdjük, igazi jótékony-ság-e az, mely ma gyakoroltatik, és nem-e csupán, a bár nemesebb, de mégis csak sport kifolyását kell-e ebben is a figyelmes észlelőnek szemlélnie?

A ki a legcsekélyebb jótetnek a lapokban, mai nap divó, nagy zaju dobraverését látja, az utóbbit kénytelen elfogadni.

Hol van az a jótékony-ság, mely még a hóhér kezeiből megmenekülő gonosztövöt is a társadalom részére megmenteni, s azt ennek hasznos tagjává tenni igyekszik?

Hol rejtődzik azon jótékony-ság, mely a bünbarlang fertelmétől sem riad vissza, hogy megmentve a sülyedőt, visszaadhassa azt a társadalomnak?

Viruló divatos jótékony-ságunk mellett okvetlenül szükséges, hogy azok, kiknek lelkében az emberszeretet lángja él, csoportosuljanak oly célból, hogy észrevétlenül, zaj nélkül felkeressék a nyomort és szegénylős szegényt: segitendő ezeken; mert az a koldus, ki az utczán alamizsnát kér, még nem a legszerencsétlenebb: boldogtalanabb ennél a szegénylős szegény, kinek ajka nem bírja a „Segíts rajtam“-ot kimondani.

Ha ily irányban gyakoroltatnék napjainkban a jótékony-ság, most három élet s köztük egy 14 éves leányá, ki talán a napjainkban mindinkább ritkuló hű nő s jó családanyává válhatott volna, — nem veszett volna el!

Egyénileg keveset lehet e téren tenni; a csoportosulással azonban, a mennyiben az áldozók mennyisége által, a fillérekből ezrekre rugó összegek léte ülnek, csodák mivelhetők.

Vajha ez igénytelen sorok, talajra lólnének: és a jelzett alakban is mielőbb virulna az emberi kóbel legnemesebb virága, — a

*) Van már ilyen egyesületeink hála Istennek, ilyen a szent Vincze és szent Erzsébet egylet.

A szerk.

jótékony; mert ne feledjük a bölcsész-költő Eötvös báró szavát, a ki szerint:

„Sok szív megrepedt már, a későn ért segély miatt.“

Igazat mondott!

Szepessy Ferencz.

Katholikus legényegyleti ügyek.

— **Adakozás.** Az orsz. közp. kath. leg. egylet házára Festetics Tasziló gróf 100 frtot, Károlyi Gyula gróf 200 forintot és Wenckheim Rezső gróf 100 frtot adakoztak. — Az elnökség hálás köszönetet mond a kegyes adakozóknak.

Isten áldja meg a tisztos ipart!

Az országos katolikus legényegylet Főt. elnöke nemrég közölte Kolping, a legényegyletek alapítójának rövid életrajzát és ezzel kapcsolatban a legényegylet ismertetését. Bemutatta annak belső szervezetét és valóságos „istenes“ hivatását. „Intenesnek“ mondom hivatását ezen egyletnek, mert hiszen vallás az alapja, vallás a kalauza, célja az Isten dicsősége. Megismertük az egyletet, mely — fájdalom — nálunk még eddig nem igen méltatott figyelemre, és bátran bevallhatjuk, hogy ez azon eszköz melylyel az anyyira romlott kézműves ifjúságot az igaz utra téríthetjük; benne összpontosul minden, mi ifjúságunkat az igaz hitben megtartja és ha elveszítette, arra visszatereli.

E sorok írója részesült ama szerencsében, az egyleti életet, szemlélhetni; látta az ifjúságot a legőszintebb barátságban és keresztény szeretetben egyesülve, kereszteszénny módon vigadni, repesett szíve örömben elgondolván, mily sok veszélytől mentett meg annyi ifju ezen intézmény által. Való dolog, hogy ifjúságunk mulatni nem tud: azt mondja ugyan, hogy mulat, midőn egészsége rovására dözsöl; azt mondja, hogy mulat midőn aljas multságokon részt vesz; de mi azt mondjuk, hogy a halál torkába siet! Eljegyzik macokat a halálnak nemcsak testileg hanem lelkileg is! Ez az oka, hogy ma napság ifjúságnak nagy részéről el lehet mondani, hogy „élő halott“; él ugyan testileg, de lelke, erkölce már régen elpusztult és az emberből, kinek testből és lélek-

ből kellene állania, tisztán a test maradt, mert a lélek már nem az övé, eladta azt, eligerte az — ördögnek!

Kine fájlalna az ily állapotot, ki ne üdvözölné tárt karokkal Kolping dicső eszméjét a katolikus legényegyletet. Az Isten uja ez, melyet követni kell, ez az Isten intése, melyre hallgatni kell!

Budapest fővárosa már majdnem 25 esztendeje ezen egyletet magának nevezhetni, annyi éven át szerencsés a fővárosi kézműves ifjúság az egylet oltalma alá gyülekezhetni, hogy annyi csábításnak, annyi romlásnak ellenállhasson. Az egylet feladatát fényesen megoldotta alapításától mostanáig. Ennek igaz voltáról tanuskodik annyi meg annyi fővárosi mester, ki az egyletet látogatván, nemcsak szellemileg és erkölcsileg, de anyagilag is tekintélyre tett szert és közbecsülést vívott ki magának.

Boldog emlékü Dr. Szabóky Adolf volt az, ki az egylet kedves hazánkban történt meghonosításán fáradozott: az ő tapintatos vezetése alatt képesített az egylet annyi sok viszontagságot legyőzni. Sajnos azonban, hogy az ügyes vezetőnek el kellett távoznia ez árnyékvilágból! Eltávozott ugyan, de él bennünk dicső emléke, mely hálaimára fakasztja naponként ajkainkat köszönetet mondva annyi jótéteményért.

Ezen egylet, mely Szabóky alatt egy rozsabimbóhoz hasonlítható, Főt. Schiffer Ferencz alatt egy festő bimbóvá válik: az, ki a szerényen és fáradságosan ápolt növényt gondozván, azt teljes fejlődésre segíté. Ő az, ki egyletünket regenerálván, Magyarország összes legényegyleteinek centrumává alakítá; ő az, ki pártfogókat toborzva, a főurak magas figyelmét vonta az egyletre; ő az, ki egy ház emelését szükségesnek látván, nem elégedett meg avval, hogy fölhívások által kegyes adományokat gyűjtött, hanem buzgóságában anyyira ment, hogy „koldus-könyvet“ bátóságilag állíttatván ki magának, házról házra ment koldulni. Nem mondhatjuk-e ezek után, hogy az egylet ügye Isten ügye? nem e azt, hogy neki jutott az oroszlan rész?

Bocsánatot kérek a Főt. elnök urtól, hogy ismervén szerénységét, mégis közzé teszem fáradozását és érdemeit, de azt hiszem meg fog bocsájtani e sorok írójának, ha ment-

ségül felhozza a Sz. irás ama mondatát sic luceat lux vestra etc! Azt akartam tehát elérni, hogy feltüntetve a lángot, szikrát keltsek!

Bázduljunk tehát einökünk példáján és tanuljunk bízni szent ügyért, harcolni Isten szent zászlója alatt. Tehetjük pedig azt, ha az egyletet anyagilag és erkölcsileg emelni törekedünk és jóllétét előmozdítjuk.

Date ergo et dabitur vobis!!

— e: — n.

Évi jelentés és megnyitó beszéd a kalocsai katolikus legényegylet 1885. évi közgyűlésén.
(Vége.)

Ha a 2446 frt 10 kr. bevételből levonjuk a 2008 frt 01 kr. kiadást, marad penskészet 336 frt 09 kr., mint ezt a zárszámadásokban a pénztárnok ur ki fogja tüntetni, ki egyszersmind a jövő évi költségvetést is elő fogja terjeszteni.

Ezen ponthoz csak annyit akarok még mindössze is megjegyezni, hogy az egylet törzsvagyona a készpénzen, könyvtáron és zászlón kívül 590 frt és 57 krt képvisel, mint ezt a titkár ur jelentésével kapcsolatban a másodelnök ur elő fogja adni, mely körülmény a folyó évi rendkívüli kiadások nagyságát eléggé fogja indokolni. A jövőben ugy a kiadások, mint a bevételek lényegesen fognak apadni, de az egyeznlyt törekedni fognak ennek daczára is mindenkor fenntartani, mint ezt az előterjesztendő évi költségvetés eléggé fogja igazolni.

3. Méltán azt fogják most már kérdezni, ily áldozat s ennyi kiadás árán ily érdeklődés és áldozatkészség mellett mit elértünk vagyis mi azon szellemi és erkölcsi haszon, mit az egylet mult évi szervezése és működése felmutathat?

Ezt illetékesen megítélni és elbíralni, azt hiszem, nem hozzám tartozik, hanem ellenőzőleg kegyelmős fővédnökünk után melyen tisztelt tisztelt védnökeink, az alapító tagok, vannak hivatva ennek megítélésére. — s én legfőbb anyagot szolgáltatathatok arra, hogy magának kiki helyes ítéletet formálhasson. Anyaggal egész készséggel szolgállok, s azért szükségesnek vélem megemlíteni a következőket, ugymint: a) Vallásosság szellemét általában ápoltuk az ifjúságnál, különösen pedig kétszer testületileg járultak

A „KORUNK“ TÁRCZÁJA.

Vigasztalás.

*Jártam sícár köziklákon,
Néztem a kék szép eget;
S míg lent küzdés s veszély kísér —
Onnan remény kecséget...*

*Tövis közt ha vezet utam
S ellenséges földéken;
Egy pillantás a kék égre
Erőt, vigaszt nyújt nekem.*

*Ha csallogat sirénhangja
Az álarczás véteknak;
Felnéztek az azur égre,
Onnan segélyt lecsdek.*

*Ha az élet táj tengercén
Veszély, vihar feyveget,
Fölnéztek a kéklő boltra, —
És ez őv meg engemet.*

*S mikor a test gyönyörlángja
Lelkem ellen fellázad,
Szemem akkor a kék égről
Esd számomra nyugalmat.*

S így járom e tövisutom!

Föl fölnézve az égre;

S míg itt küzdés s veszély kísér —

Ott int a remény fénye.

Szepeshelyi.

Parte czédula.

A „Korunk“ eredeti tárczája.

Szomorú szívvel jelentik N. N. urnak váratlan történet elhunytát, stb. szövegű Parte czédulát talál sz majdnem minden utca sarkon kedves olvasóm, a hírlapok ujdonsága, csupa halálból, gyilkosságból, vagy legalább is merényletből áll — és mégis tudnád elhinni, hogy e gyilkossági mania nem Istennek büntetése, a társadalom végveszélyhez való közeledése?

Furcsán hangzanak vonal alatt, tárczában e tanuságok — de tudnád-e kedves olvasóm sóhaj nélkül halott mellett tova menni? — — —

Ott ült még tegnap a kártya asztalnál, pezsgő jó kedvvel, nyílt arczezal. Tisztelettel illette őt mindenki, arczán a becsületesség hazafiság, jellem rajzolódott czégerül a becsületességhez, hazafisághoz, jellemtelenséghez.

Lehetséges-e, hogy ez ember lelke túltömtött legyen a bűnnel, olyannyira, hogy a jó

ami benne volt is kiszorult és csupán mint lepel szolgált a bűnhalmazon?

Hisz nem látszik rajta? nyugodt, tud aludni, sőt mulatni is.

Legédesebb álmokból riasztják fel, — fia az, kit szeret, s ki atyját feltétlen tiszteli, annak kell a szegény Istenőlelhagyott férfit, férjet, atyát a legédesebb álmaiból ébreszteni.

Lelkiismerete, melyet álokoskodásával, vallástalan gondolkozásmódjával megnyugtattott nyugodt volt, nyugodt ama szerencsétlen hitben, hogy a büntény nem jó napvilágra, — teste a melyért lelkét áldozá, a melyért maga családja becsületét nem sajnálta, melynek kényelmeért, kéjeért üdvösségét sem átalotta odadobni, felébrednek felriadnak.

A törvény embere vár reá!

A szegény, nyomor, kin, mint kisértet még inkább ijesztők, kétségbe ejtők.

Egy pillanat és mint a himlős beteg, a ki először látja tükörben tépedt arczát, ugy látja ő lelkét piszkosan szennyesen, szemei előtt elsötétül a börtön homályát érzi magára nehezeden — az állapot tűrhetlen! Szökik, megszökik a látványtól, szökik az egyedüli menhelyre a haláltorkába.

Egy ugrás, tompa zuhanás — a jelenle-

a szent gyónáshoz és áldozáshoz, ünnep- s vasárnapokon tömegesen hallgatták a sz. misét, testületileg szándékozunk megjelenni az egyházi körmenetekben és a 40 órás szentségimádásra, vasárnapokon valóságoktatások tartatnak, s általában oda hatott az elnökség, hogy ifjaink a vallást becsülni és szeretni tanulják. — b) A társulati élet jótékonyan hatott az ifjuság erkölcsi életére. A felébresztett erkölcsi érzet és becsülés látható eredményeket szült, s rendtelenségek és kihágások, általában nem is szüntek még meg teljesen, legálább annyira megriktultak és alábbszálltak, hogy az egylet helyiségében mi sem történt, mi a jó erkölcsökkel ellenkeznek. — c) A tagok önképzése is baladt előbbre, s a rajz tanulására 17., az olvasás nyelvtan s polgári ügyiratok készítésére 16., a számolásra 10., a földrajz és történet tanulására 6 tag jelentkezett, míg az egylet dalárdájának 34 tagja van. Ide járul, hogy két felolvasás és két előadás is volt a mult esztendőben, mit a jövő télen rendszeresíteni óhajtunk, s emellett jó irányú folyóiratok, újságok és könyvek álltak az ifjuság rendelkezésére, mi szintén hatással volt azok helyes irányú önképzésére. — d) Az elüljárókkal való társalgás, az oktatás, szoktatás és fegyelmezés illem- andóbbaká is tette az iparossegédeket. Hogy az külsőleg nem mindig nyilvánul, egyik főoka, hogy még száz iparossegéden kívül van az egyleten s ezek magaviselete itt-ott árnyat vet az egylet tagjaira is. — e) Betegjeink szintén élvezték némileg az egylet jótéteményét, amennyiben 19 fit 90 kor. segélyt segély osztott ki, s egyik meghalt temetkezési költségeihez járultunk. Törekedni fogunk a betegsegélyző pénztárt gyarapítani, hogy jövőben még többet tehesünk. — f) A társ- egyletek átutazó tagjai. kiknek számára két ágyat ssereltünk fel, testvéries fogadtatásban részesítjük s ez által egyletünk rendes és rendkívüli tagjainak biztosítottuk, számithas- sanak. Nálunk 12 átutazó volt a mult évben, s tőlünk 25 tag ment más kath. egyletekhez. — g) A szakképzettség emelésére is hatni törekedtünk, 18 jelentkezett a kiállításban való részvételre. Talán nem alaptalanul hisz- szük, hogy ezek megkétszerezett erővel fog- nak azon iparkodni, hogy szakmájukban ma- gukat alaposan kiképezzék s egykor igazán szakavatott iparosokká váljanak. — h) Taka- rékosságra is buzdítottuk az ifjuságot, s hogy

ezt annál biztosabban elérjük, legközelebb meghonosítjuk egyletünkben az önszegélyző takarékpénztárt. Két ízben folyt tanácskozá- sainkról örömmel jelenthetem, hogy az ifju ság ezt meleg rokonszenvvel fogadta, mi re- menynt nyújt ahhoz, hogy véres verejtekkel szerzett keresményét megbecsülni, megtaka- ritani és félretenni fog törekedni. — h) Vé- gül tisztességes szórakozást és multságokat is nyújtott egyletünk az ifjuságnak, hisz egyik jelszavunk: Tréta és vidámság. Ezeket azon- ban mindig összekötöttük az ének és szava- latok előadásával, s emellett a rend és fe- gyelem biztosította, hogy minden a tisztesség és erkölcsiség határai között maradjon. Ifju- ságunk így fogja megszokni és belátni, hogy a szórakozás és multságok közepette sem szabad az illedelemről és keresztény erköl- csökről megfeledkezni, s már is elmondhatom, hogy multságunkban mi sem történt, mi az egyletre, vagy a tagokra árnyat vetne, sőt a zászlószentelési ünnepély alkalmából tartott multságon egy magasállásu s igen tekinté- lyes család azt mondotta: „ugy viselte ma- gát az iparos az iparos ifjuság, hogy maga- tartásuk akár a képzett fiatal uraknak is becsületére válnék.“

Mind ezt mérlegelve és összegezve, tisztelt közgyűlés, méltóztassanak most már megítélni, mennyit valósítottunk meg azon célokból, melyek az alakulásnál szemünk előtt lebe- tek? — Igaz, még sok a kívánni való, s még mindig vannak hiányok; de hát ily do- log egyszerre nem megy; itt csak lépésről- lépésre lehet haladni, s a valódi eredmény majd az általunk nevelt ifjuság életében és családjában fog tulajdonképen visszatükrö- ződni. Valami szembeötlő, valami nagyszerű, valami rendkívüli eredményt nem tudunk már most felmutatni; erredmít mégis legyen szabad koezkázthatnom, hogy a lefolyt év nem volt meddő, már tul vagyunk a kezdet nehézsé- gein, s ha a kezdett irányban haladhatunk: 10—15 év mulva az általunk nevelt vallásos, erkölcsös, munkaszerető, békés és takarékos iparosok fogják leghatalmasabban bizonyítani: mennyire igazolt XIII. LEO pápa, szentséges atyánknak, azon reménye, hogy a vallásos alapon szervezett társulatok igen sokat te- hetnek a fenyegető társadalmi bajok eltávo- litására és orvoslására.

4. Nem akarnék, tisztelt közgyűlés, vis- száélni szives türelmökkel, lehetetlen mégis

röviden nem érintenem a mult év eseményei- nek fontosabb mozzanatait, a mennyiben ezek szintén befolyással voltak egyletünk megszi- lárdisára és fejlődésére.

Itt ujjolag ő eminentiájáról, dr. Haynald Lajos biboros érsekünkről kell kegyeletesen megemlékeznem, ki daczára nagyfontosságú országos gondjainak, daczára a minden per- czét igénybe vevő szakadatlan munkásságának, három ízben is kegyes volt az egylet kül- döttségét fogadni, atyai jóságát velünk tul- áradólag éreztetni, egyletünket lekötelő ro- konszenvéről s állandó meleg érdeklődéséről biztosítani, sőt kegyes volt két ízben azon kecsgetető reményét is kifejezni, hogy egyle- tünket talán már a felvirradt új évben saját házában logja üdvözölhetni, hol aztán bővebb helyiséggel bírván, annál üdvösebben fogunk működhetni.

De nem csak fogadta ő eminenciája egy- letünk küldöttségét, hanem május hó 25-én, — mely napot örök időkre bizonyos ünne- pélylyel fogjuk megülni, vendégével: dr. Gruscha Antal tábori püspök, bécsi kanonok s az osztrák tartományok kath. legényegye- sületeinek központi elnökeivel, személyesen is meglátogatta egyletünk helyiséget, s itt a nála sajátos ékesszólással és kegyességgel lelkesített minket az egylet támogatására, fejlesztésére és felvirágoztatására. — Mind- ezek emléke kitörölhetlen betükkel van szí- veinkbe írva, s mindent a jövő nemzedek szá- mára is meg fogjuk örökíteni évkönyveinkben.

Itt következnek az év más nevezeteseb- mozzanatai, melyek után a derék elnök így végzi:)

Nincs egyéb hátra, mint az, hogy szives türelmökért őszinte köszönetet mondjak: a jövőre nézve pedig annál is inkább kikérjem szives érdeklődésöket, mert nagy társadalmi rázkódások előtt állunk, s az a dynamit- robbanás, mely minap Londonban a parla- ment falait összeroncalt, s az a szocializ- mus, mely ellen már Ausztria is szükséges- nek látja erőlesen védekezni, nekünk is figyelmeztetésül szolgál arra nézve, hogy a valláserkölcsösséget lehetőleg terjeszszük s hgy a keresztény alapon szervezett ily üdvös egyleteket tőlünk telhetőleg támogassuk.

Munkálkodjunk hát vállvetett erővel zsenge egyesületünk megszilárdításán, — s szolgáljon ebben mindennél hatósabb lelkesi- tésül szentséges atyánknak, XIII. LEO pápá-

vők sikaja és a dolognak vége, a teleirt tábla le van törölve.

Az újságban leírják, hogy ugrott le, mi- lyen ruha volt rajta, elszitta-e csibukját vagy sem?

A t. publicum olvassa, — olvassa, elég pikáns, és az ideget feszíti.

A közvélemény pedig azt mondja — sze- gény kár érte, milyen lélekerős, jellemes volt, — inkább meghalt mintsem a szégyent elvi- selje.

* * *

Színházba mennek, mulatnak, — utol- jára, — mért ne? hisz annyira édes az, hogy meg tudnak halni érte.

A dologtól irtóznak, lelkük pulya, gyáva, a test uralma győz, kárhozatba viszi a lel- ket is.

Meg szoknek ök is, utolsó tettük gyer- mek gyilkolás, öngyilkosság.

—

Már is két eset — tehát „Parte cédu- lál“ és nem „Parte cédula“ lett tárczából. De cselekedhetnének-e helyesebben ez öngyilkos urak és hölgyek?

A test vétkezett, lakoljon semmisüljön meg hát!

Hisz lélek nincs, miért várja annak bü- nhődését?

Mint valami ágy alá buvó gyermek, a mely vétkes voltát tudva a veréstől buvik, menekül, ugy tűnik nekem minden öngyilkos.

Nem azért lesz az öngyilkos, mivel sajnálja tettét, mivel fájlalja lelkében gazságát, — nem mivel büntetve lesz, mivel teste elleni eljáró büntetés hatalomtól, a kellemetlenül ható szégyenkedéstől fel.

Tehát ismét csak testét szolgálja azt menti a rosztól.

Ha igazán volna önérzet, szemérem, tisz- tesség érzet a szegény lelki nyomorékban, ugy nem tudná elkövetni a bünt, melylyel ma- gának, övéinek, egész hazájának szégyent, nyomort okoz.

Csupán a jelen átkos álhumnumus az, mely menteni tudja az öngyilkosságot, az az mely majdnem hősként képes lefesteni a gyilkost.

Moleschott, Büchner stb. tudákos urak műve ez, akiknek agy ficzamlott eszméi a műveletlen ugy a művelt olvasó közönség esztét szívet megronták, vallását kiölték és jelen szomorú igazán gyászos esetek belát- hatlan listáját egyre szaporítják.

Ha a közművelődés és tudomány növe-

kedése nagyobbodási csupán ezt képesek elő idézni, ugy talán még is jobb a mult, az ugy nevezett sötétség korszaka, a midőn az emberek buták? bigottak? voltak.

Igen, buták és bigottok voltak e söté- ten ezek, a hogy ezt a mai liberalis, nagy eszű és tudományu compiler urak nevezni szokták.

Buták voltak, mivel nem csaltak, nem sikkasztottak, dolgoztak jól és kitartón és még is szegényen haltak; bigottak voltak mivel Istent hittek, annak szolgáltak inkább és nem a gyomornak, kényelemnek, urhat- námságnak.

Oh szegény tudományos, felvilágosult. liberalis testi lelki nyomoroncok!

Ha ti a tudományt csupán sikeres méreg feltalálására, bankó hamisításra használjátok; felvilágosult agyatokkal a vadaknál is hátrább kerültetek és az állathoz közeledve csupán az ösztönt ismeritek el; liberalis eszmei te- ket hangoztatva, a legpiszkosabb önzéssel egy más fölé való kerekedésben versenyeztek — ugy köszönjük e nemes kimenetelű cultur állapotokat.

Aki e modern culturalmába még nem hara- pott, dobja meszire magától, édes ugyan az eleinte, de keserű halál a vége!

K. S.

nak ép a folyó évben megjelent körirata, melyben a társadalmi rendet felforgató szövetkezetek ellensúlyozására az ily keresztény alapon szervezett iparos-egyleteket ajánlja; de szolgáljon lelkesítésül és buzdításul egyszermind kegyelmes főpásztorunknak, dr. Haynald Lajos bíboros érsek ur ő eminenciájának azon meleg érdeklődése, atyai kegyessége és határtalan gondoskodása, melylyel ő együletünket folyvást támogatni, és minket a kitartásra buzdítani kegyeskedik!!

Midőn ezzel a mai közgyűlést megnyitottunk nyilvánítom, — mindannyiunk közös hálaérzelmeit vélem tolmácsolni, midőn a mai közgyűlés alkalmából mindenekelőtt imaszerűleg kérem a Mindenhatót, hogy kegyelmes fővédnökünket, legjobb atyánkat és a legnagyobb jóttevőnket, dr. Haynald Lajos bíboros-érsek ur ő eminenciáját, a háza és egyház diszére, az emberiség boldogítására, zsenge együletünknek pedig felvirágoztatására és javára az emberikor legvégsőbb határáig boldogul tartsa és éltesse!!

Kalocsán, 1885. február 2-án.

Fonyó Pál elnök.

Fényes kápolna-szentelés.

A központi papnevelő intézet főt. előjáróinak és növendékeinek örömmünepük volt vasárnap, folyó hó 15-ikén. Főmagas águ és főt. Smor Fános bíboros herczeg-primás ur ugyanis e napon szentelést fel a nevezett intézet házi kápolnáját, mely oly ragyogó pompával és műzálással lón restaurálva, hogy bátran elmondhatjuk, az országban ily fényes kápolnával egy szemlénárium sem dicsekedhetik. Ő Eminenciája a megható egyházi ténykedést pontban 8 órakor kezdé meg a papnevelde főt. Előjáróság, valamint dr. br. Hornig Károly cz. püspök, gróf Pongrácz Adolf prépost, Rajner érseki iroda-igazgató stb. urak segédlete mellett. A vendégek között láttuk Maszlaghy Ferencz prépostot, Lipert lovagot, ki a műbecsü kápolna restaurációját tervezé, dr. Balogh Sándor stb. A szent ténykedés után, mely 1/2 11 órakor ért véget Ő Eminenciája ékes latin nyelven nagy hatású beszédet intézett a növendékekhez. Megemlékezvén az első keresztények három százados viszontagságairól, arra buzdítá az ifju levitákat, hogy — ha majd Isten jóvoltából a nép lelki pásztorai lesznek, iparkodjanak templomaikat mindig tisztán, rendben tartani, hogy hiveinek lelki épülésre s Istennek méltó lakóhelyül szolgálhassanak; majd megkapó szónoklati átmenettel azt kötö szívkre, hogy a templom tisztaságának s illő fényének gondozása mellett ne feledkezzenek meg saját keblük templomáról sem, melyben az Istennek kell állandó és méltó lakást készíteniök; csak ugy felelnek meg kellőleg fenéséges hivatásuknak, ha mind külsőleg, mind belsőleg iparkodnak ama tisztaságnak őrei lenni, melynek az igaz keresztényt, kivált a papot kell ékesítenie. A remek beszéd után Ő Eminenciája csendes szent misét mondott, mely alatt az intézet énekkara a nála megszokott szabatosággal és kellemmel éneklé Oberhofer miséjét.

Elmondhatjuk, hogy e ritka szép kápolna tervezője és kivívója, valamint a főt. Előjáróság „exegit monumentum sibi aere perennius.“ Most már elmondhatjuk, hogy a fővárosban Istennek két méltó háza is van; s az idegennek, ha egyébbel nem, de evvel a kápolnával méltán dicsekedhetünk. A fiatal Páffy herczeg, ki 16-án délelőtt tartá Zichy Margit gróf kisasszonnyal, sem tehetette volna fényesebbé menyegzőjét más módon, mint az által, hogy a sz. frigyét éppen az ujonnan szentelt kápolnában kötötte meg.

Melyik boldogtalanabb?

— Rajz. —

Jelige: Nézd az éltet, s megérted ezt.

(Vége.)

„Hallgatásodat beleegyezésnek veszem! Tehát halld és értsd meg, amit mondani akarok. Ezen nagybátyám naponkint reggeli sétája után belátogat a városon kívül, kissé félreeső Sebestyén-kápolnába. Kivüle ember nem látogatja már e dűledező szent helyet, annál kevésbbé reggel. Te követni fogod őt s akár benn a kápolnában, akár künn a fák között, a berekben, elveszed azt a néhány napot kinteljes életéből.“

„Meggyilkoljam — őt?“ — — felelt zavardottan a gyármunkás.

„Ez nem gyilkolás, — — hisz magadon akarsz segíteni és otthon didergő családdodon.“

A gyártulajdonos éles szemekkel vizsgálta a szerencsétlen ember arczát, s látta azon a változást, mint szavai előidéztek. Leolvassa azokról, hogy második kísérletével nem fog kudarcot vallani ez emberen, akit a nyomorúság vas keze szorít rettentő bilincseibe. Ebben bizva kereste fel őt lakásán, a szűk padlásszobában s most e sanyaru helyzetének felidézését használja eszközül rábeszélésénél.

A munkás határozatlanul nézett körül a szobában, elgondolta, hogy éhező kisdedei kenyérért rimánkodnak, s most itt kínálkozik a jó alkalom ujra munkába állni s kenyeret szerezni, — — de ezen kenyeret majd a reá fecscsent vér keserűvé s talán egy haldoklónak szava átkozottá fogná tenni. Maga elé rajzolta az ősz alakot, akit életétől kell vala megfosztania, aki neki soha életében sem vétett — — —, s egy hang keblében azt sugá: ne tedd!

A szél megrengette az ablakot, — s ismét eszébe jutottak gyermekei, akik hideg szobában, éhségtől gyötörtetve kénytelenek nyugodni.

„Megteszem, — — csak kenyeret adj!“ — felelt remegő hangon az áldozat.

„Jól van s megesküdtél, hogy hallgatni fogsz!“

„Miként a sir.“

„Tehát vedyed e tört, ez legyen fegyvered. Ha sikerül munkád, felügyelővé teszek gyáramban és azonkívül is gazdag jutalomra számíthatsz, — ha pedig megcsalsz, ha kiátszod ígéretedet, ugy nézd, e pisztolylyal röpítek golyót hitszöge agyadba!“

„Megtéheted.“

„Én sarkadban leszek mindenütt s szemmel tartom lépéseidet.“

„Tehát a Sebestyén-kápolnában lesz ő?“

„Igen!“

„És leszurjam őt, vagy csak halálos sebet ejtsek rajta, hogy néhány napig éljen?“

„Egyszerre! A holtak már nem beszélhetnek.“

„Jól van, meglesz!“

A munkás eltevé a tört s hazafelé indult. Utjában feltűnt képzeletében meghalt feleségének képe, ki a becsületességre intette őt s lelkének tusakodásában, már vissza is fordult, hogy vissza adja a tört, — de még sem, előre haladt s haza ért ártatlan kisdedeihez. A kenyér nem volt az asztalon, jele hogy főnn voltak.

„Apa — szól egy siralmas hang az ágyból — hol voltál ily sokáig?“

„Szegény gyermekem, kenyérért voltam, szolt az apa, mialatt könyeit törölte.“

„Van kenyér?“

„Még uincs, de lesz holnap nyulhozta puha, fehér kenyér, csak várj fiacskám, kaptok meleg szobát és mindent — — s utána gondolá „nekem e fehér kenyér piros lesz és átkozott egy ártatlan áldozat kiömlő véréből.“

A gyermek reszketett a hidegtől s az apa gondosan betakará őket s néhány percz mulva az egyhangu lélekzés elárulta, hogy mindkét gyermeke ujra alszik már.

Ismét leült az ablakhoz, már elhatározással vált lelkében a gondolat, hogy a következő nap hajnalán egy ártatlan ember életét fogja kioltani. A városnak épületei közül látta kiemelkedni az est homályában a gyárnak hatalmas körvonalait, ahol neki felügyelőnek kell majd lennie — — — Lelkiismerete, amint gondolta, nem háborog már, azért, hogy magának erőt gyűjtsön a holnap nagy feladathoz, — lefeküdt.

Hortyogása elárulta, hogy nem sokáig kinozták gondolatai.

Másnap már korán reggel utban volt a Sebestyén-kápolna felé. Ott elrejtőzött a sűrű fák között s várta áldozatját. Markába szoritotta a tört — és várt sokáig — hiába. Már boszankodott, hogy munkája haszontalanul kárba vessz, — midőn a város felőli uton egy öreg, törődött alakot vett észre, ki a kápolna felé közeledett; feszülten várta őt, az öreg elhaladt a berek mellett, még tovább folytatva sétáját. A munkás már didergett a hidegségtől s elfogultságtól, amidőn az ősz áldozat megfordult s egy mellékösvényen egyenesen a kápolnának tartott. A munkás engedte elhaladni őt. „Majd ha visszajő“ — gondolta magában s erősebben szoritá markába a tört. Az aggastyán letérdelt a rácsotzat előtt s a csikorgó hidegben, levett fővegél, elmondta imáját a mindenség hatalmas Istenéhez.

Azután felkeft — s a munkás összerendezte. Az ősz lassu vándorzó léptekkel közeledett a leskelődő felé, a ki előbbre akarván jutni a csalitból, egy kiálló ág leütötte fővegét a földre. A munkás lehajolt érte, — s valami ugy megnyomta szive táján, hogy önkénytelenül is keblébe nyult. Reszketve vonta ki onnan a tegnap odarejtett feszületet s most ez a törrel együtt jobb kezében volt. Mire az öreg áldozat odaért, a tör már nem volt kezében. Zavardottan, lesütött szemekkel állt ott, s alig tudták remegő ajkai kiejteni a köszöntést:

„Dicsértessék a Jézus Krisztus!“

„Mindörökké barátom“ — szolt szeliden az öreg s bámulva nézett a munkás kezében levő kis feszületre.“

„Barátom, mi hozta ki ily korán a szabadba? Én azt gondoltam, hogy csak én vagyok az Istennek az a sajátos teremténye, hogy télen-nyáron, — hidegben-melegben kívánszorgok az ő szabad ege alá, hol tisztább a lég, ment minden undokságtól.“

A munkás nem felelt.

„Hát e keresztcskót honnan vette?“

A munkás őszintén elmondá nevének halálesetét, szenvedéseit, s hogy egyedüli öröksége e kis kereszt s otthon didergő két gyermeke. Eközben a város felé vezető uton haladtak s a munkás folytatá:

„E kis kereszt az, melyben ezentul valóban vigaszomat fogom találni, — s talán ez lesz örökségem is gyermekeim számára, ha a nyomorúság el nem szakítja őket előbb oldalamtól.“

„Hát oly nyomorban vannak, hogy még betevő falatjok sincsen?“

„Kenyer nélkül, fűtetlen szobában vagyunk!“

„Szegény ember! jöjjön később hozzám, s ha lehet, segíték valamivel magán s éhező családján.“

Ez volt bucsuszava a jó öregnek s elváltak. Ő a városba, lakására sietett. A munkás szintén haza, — kedveseihez.

Amint a két ember elvált egymástól, a kápolna fái közül egy köpenybe burkolt alak

lépett elő. Megismerhetjük őt, — ő a gyártulajdonos.

„Oh az átkozott!”
Ez volt az egyedüli szó, mi csikorgó fogai közül kiszabadulhatott, csak revolverjét szoritotta meg görcsösebben. Sietve haladt a város felé, s ennek háztömege nemsokára eltakarta őt.

A munkás pedig fölhaladt a rozszant lépcsőn, hogy szereteteinek arcát meglássa; belépett a szobába.

„Oh mily szépen alusztok gyermekeim!” — szólt s megakaró csókolni arcaikat, de ijedten kapta el fejét, — hideg volt gyermeke, mint a jégcsap, mely szakálláról csüngött alá.

„Meghaltak!” — — — visszatántorgott a falhoz, miként ha villám sújtotta volna. „Meghaltak!” — s ráborult a két holttestre és sirt, zokogott keservesen.

A gyártulajdonos is hazaért, ledobta köpenyét s megráztaagyverében a föltést.

„Gazember! megcsaltál, de meglakolsz! Esküszöm, — — — meglakolsz!”

Gyenge kopogás hallatszik ajtaján s utána sápadtan, zavart arc kifejezéssel belép hozzája titkára, egy sürgönyt nyújtva át neki, melyen e két szó állt:

„Mindem elveszett!”

A gyáros kezéből kiesett a sürgöny, lázas remegés fogta el, de csak pillanatra, — mert a másik perczen már szétzuzott agygyal rogyott a titkár lábai elé.

A golyót, melyet előbb a munkásnak szánt, vagyoni tönkre jutásának hallatára, saját fejébe röpíté.

A szerenésétlen munkás pedig, miután szívének első keserűségét leküzdötte volt, azon gondolkodott, elmenjen-e ama jó öreg urhoz, ki segílyt ígért neki, hogy meghalt gyermekeinek koporsót készíttethessen.

Ki volt ezek közül boldogtalanabb?

Erényi Károly.

Hulló csillagok.

— Mosdósy Imrétől. —

IV.

Zöldhabu Balaton hullámszik az éjben!
Hulló csillag nyugszik zalai szélében . . .
Zalai szélében, messze, messze, messze . . .
De sístergésének ide hallik nesze!

Belecsag a csillag mint lecsapó héja
Felrezepl utána kis hullám karéja:
Csak rezeg, csak rezeg, — addig rezeg habja
Míg fájó sóhaja ki nem ér a partra . . .

S ott csacsog, ott locsog . . . mintha hallaná valaki . . . ott sóhajt . . . ott mondja el a szép tónak titkait, a miket beletemetett az idő . . . az az idő, a mely olyan gyönyörűséges szép álmokat fest homlokára a zöldhabu Balatonnak, a mely a szomszéd Badacsony Tátika Csobánc és Szigliget koszorus homlokára az alkony rózsza fellegeiben a szép mult emlékeit tűzi fel, — se szép emlékek a türelmes tó hajjain ringatóznak megszásszorozva megezerszerezve a tánczó habok beszédas költészete által

Ragyogj Balaton: szedd kebeledre az ég minden csillagát, elrejtett titkaikat vegyed csacsogó hajjaidnak ajakára . . . s add tovább, tovább, hadd hallja, tudja meg a halász, ki a parton hálóját foltozgatja hadd tudja meg a gulyás, ki delelő után meg az egész természet — fővénypárt zsongó nádas, vízhangzó titkos berek — a Badacsony ormái Csobánc Tátika, Szigliget messzenyuló, ködbevesző völgyei.

Olyan édes a vízmélyévek titka! Olyan vonzó az a tükör, mely hangtalan, ha az ég

minden üdve nézi is, — mely hangtalan, ha a pokol rejlik is beláthatlan mélyében . . .

A szellő, mely a tulpartról virágokról utazott a habok felett — elbódnva kérdező tőlök, mi van ott, a mi oly vonzó, mi van ott, a mi oly lekötő . . . s saját lelke vízhangja szél a zsongó nádas rejtekeiben:

Egyszer ölel csak néma habom:
S szent közöröm, tiszta öröm:
Habzik a habzó vig habokon.
És fölbed a gyenge hab ül,
Mint az idő, mindenöle.
Csontbehorító bús fővenyül.
Mint palotában fátyolos ágy —
Olyan az én lány moszatom:
Fátyola vastag, vánkosa lány:
Hajnali jókedv, kandi bibor
Szűzpihenést nem zavar ott.

Elhallgat a szellő . . . sejtelenben merül a táj . . . A hold néma gyönyörrel szemléli a tavat és környéket . . . úgy néz az ki, mintha a gömbalaku hold lejött volna a földre, s hosszsúra nyulottak volna fényes pontjai és sötétlő ormai, s a mögöttük ülő, mélységek.

A Balaton partján elterülő falucska partszéli utcájából egy leány siet gyors léptekkel a tó felé! A félhomály eltakarja arcát, de nem természetét . . . Nyulánk, mint az őz . . . sebesen jár, mint a nyíl . . . mintha egyszerre a másik parton akarna lenni. Pedig csak azt a ladikot várja, amely ott a tó közepénél valamivel idább ringatózik. De nem várhatja be . . . leold egy csónakot a partról . . . beleveti magát, — izmos karjaival a habokba meríti evezőit, s vígan szeli a habokat . . . Egy-két negyedóra — s a két csónak elérte egymást . . .

„Pali . . . susog a lány, mikor már hallható közelében volt amannak . . . te vagy?”

„Én vagyok Ágnes . . . én én . . . ne félj egyetlen csillagom . . . jer jer . . . hozd ajkad vigasztaló csókját lelkemnek, hadd felejtse el tüzenél minden bánatát!”

„Pali, nem lesz zivatar . . . nézd a holdat, nagyon nagy udvara van!”

Ne félj Ágnes . . . nem egy zivatarral daczoltak már az én karjaim!

S a két csónak összeütdött . . . Ágnes átszállt s az ifju halász ladikjába . . . az keblére szoritotta a leányt . . . sötét fürteit megsimogatta . . . s mikor velesimult keblére a lány . . . felhangzott a buskomor dal . . . édes ellentmondásba olvadva az ajkakon, hogy:

Hullámszó Balaton tetején!

A szellő elkapott egy-egy dallamot . . . odaütötte a somogyi partokon a nádasokhoz, hogy hallják meg azok is . . . oda a tóparton álló liget árnyas berkeihez . . . azok is élvezzék az ábrándos danát. A liget meghalotta, megérezte, átértette . . . Még az a szőke fűrtü lányka is meghalotta . . . aki ott egy fűzfához támaszkodva nézett a homályos Balaton tulpartjára . . . Olyan ismerősnek tetszettek előtte e hangok . . . mintha az a tündéres hangvegyület nem egy hang lenne . . . mintha ő ismerné belőle az egyiket, ismerné a másikat . . . az egyiket olyan sokszor hallja, mikor maga van, velezene minden dalával, benne rezeg minden szavában, benne dobog szíve minden dobbanásában . . . Tudja jól . . . hogy az annak az ő barna szeretőjének dala . . . annak az ifju zalai halásznak, Palinak . . . De hát az a másik hang . . . mintha saját hangját hallaná . . . Szakasztott, mintha az csengene füleiben . . . De nem lehet . . . ez csak képzelődés . . . hisz ő itt áll a fűzesben egy fáuak támaszkodva . . . Hogy lehet az! Vagy vágyó lelkének lükte-tése az egész? Dobogó szívének zaja . . . fölizgatott lelkének képzelődése, ami már előre érezeti a boldogságot, előre hallgatja

a kedves dallamot! Nem, nem . . . ez még sem lehet! A lány előbbre lép . . . leoldja fejeről a bécsi kendőt, hogy fület ne akadályozza a hallásban, előbbre lép, tenyereit oda tartja . . . aztán elkezd remegni . . . reszketni mint az a tó . . . mint annak hajjai . . . talán midketten észrevették azt a hangot, — mi nem a szőke lány vízhangja, — hanem az ő testvéréé . . . tulajdon testvéréé . . . az Ágnesé . . .

(Vége köv.)

Vadászkaland.

Egész röviden akarom megtörtént dologról szóló, érdekes elbeszélését leírni egy nyájas öregurnak, ki azt maga beszélte el nekem.

Hosszu fáradságos tengeri ut után — így kezdte az öreg — Szumatra partjaihoz értünk és a malájaiak egyik kisebb falva előtt horgonyt vetettünk. S minthogy huzamosabb ideig kelle itt tartózkodnunk, egy vadászati kirándulásra határozám el magam, mely alkalmal a sziget beljében volt szándékom hatolni.

Mint a hajó kapitánya ajánlottam legénységemnek, hogy ovatosan érintkezzenek a benszülöttekkel, mert én a malájaiakat igen bosszuvágyóknak ismertem; habár másrészt az is igaz, hogy az európaikkal nem igen kötöttek ki, mert ezáltal csak jövedelmes kereskedelmüket veszélyeztették volna. melyet ezekkel üttek.

Más nap vállamra véve kora reggel két-csővü puskámat egy maláji által vitetem magam felfelé egy folyócskán; hittem ugyanis, hogy így hamarabb jutok célhoz. Amint néhány maláji kunyhó közelébe jutottunk, megparancsoltam evezősömnek, hogy itt megálljon és várjon, míg én visszatérek. Egyenesen a kunyhóknak tartottam, midőn egy félig meztelen individuum meglátva elem siet és jelenté, hogy veszedelmes belyen járok, mivel a tájon mindenütt elrejtett vermek vannak ásva. A malájaiak ezeket azon czélból készítették, hogy tigrisek kézrekerítésére szolgáljanak. Ha ugyanis rálépett a tigris a gyengén fedett veremre, lezuhant és a vadászok minden nehézség nélkül elesiphették. Egy év alatt több mint huszat ejtettek el ily módon vérszomjas ragadozókból: fejeiket a kormányznak küldték, melyből mindegyikért jutalmat kaptak, a bőrt pedig eladták.

Minthogy már későre járt az idő, pokroczaimért büldtem melyeken hálai szoktam; az éjt egyik kunyhóban kivántam tölteni, melynek gazdája megígérte, hogy ha fognak az éjszakán tigris, reggel elmehetnek vele és megnézhetem, hogyan végzik ki. Minek utána megettem egy kevés rizst és magamhoz vettem megtöltöt puskámat, elővigyázatból bereteszeltem a bunyhó ajtóját és lefeküdtem. Aggodalmas gondolatok keltek bennem. S minthogy a kunyhók lakóit nem tapasztaltam eléggé megbízható embereknek, megbántam, hogy ennyire hatalmak alá bocsajtam magam. Ha megakarnának gyilkolni, semmi segítségre se számíthatok; de még csak bosszuállástól sem tarthatnak, mert hiszen igen könnyen behuzódhatnak az erdő beljébe. Mi fogja tehát őket visszariasztani meggyilkolásomtól? Eszembe jutott az is, hogy meggondolatlanságomban se aranyaimat se megtömött pénztárcámat el nem rejtettem előttük; de mindennél hathatósabban csábithatja őket e rosz tette nagyszerű puskám. Nagyon is felismertem már most a veszélyes helyzetet, midőn valami nesz felébredtettem. Hallgatództam és észrevettem, hogy ablakom alatt néhányan halkan tanácskoznak valamiről, mi gyanussá kezdett előttem válni. Jobban kezdtem figyelni

s nagy rémületeme úgy hallom, hogy a beszéd sejtelmemet igazolja.

„Mióta van henn? — így szól az egyik.

„Már tegnap óta igen csendesen vau, úgy látszik, alszik“ feléle valaki.“

„Akkor hát azonnal lássunk a dologhoz, — visszonzá egy harmadik, kiről úgy vettem ki, hogy vezére, feje lehet a többinek — úgy hiszem, hatalmas, erős: ügyesen kell eljárunk. Legtanácsosabb lesz őt mérgezett nyilakkal leteríteni s ha mégis sikerülne neki megugrani, késsel szurjuk le. Siessetek, hozzátok ijat, nyilat, kést; ne késsetek egy percet sem.“

Ki kételkedet volna ezek után arról, hogy mi szándékuk ezen félvad embereknek? — Miután eltávoztak, a futást hittem leghasznosabbnak. Fogtam puskámat és minden zörejt kerülésével ellillantam ellévé határozva, hogy éltetemet, ha már arra kerül a sor, drágán adom el; a kunyhóban már csak azért se maradtam, mert könnyen rám gyújthatták volna. Aztán meg a szabadban hamarabb talál a puská és esolnokosomtól is várhattam segélyt. Rohantam a csolnak felé egészen abban a hiedelemben, hogy rablógyilkos banda üldöz. Sakálók ugatása, egyéb vadak ordítása, nyugalmukból felvert madarak sikoltozása növelte a jelenet borzadályosságát. Egyszerre mögöttem a bokorban zörgést hallok, melyet vad ordást követett; visszapillantok és szikrázó, vérszomjas szemeket látom egy tigrisnek, mely üzőbe vett engem.

Biztos halál fiának hittem magamat. Ellenfelemnek csak egy ugrásra van szüksége és én körmei közt vagyok. Kétségbeesetten törtetem előre mi javamra is szolgált. Ugyane pillanatban erős megrázkodást éreztem testemben, szemem szikrákat löveltek s mintha minden tagom megbénult volna. A tigris átugrott rajtam. Pillanatra ugyan megszabadultam, de midőn szememet feléje fordítam, láttam, hogy hasával lapulva fekszik és biztos prédájának tartva örökdiót feletem. Szemei tüzet hánytak, nyelvvel fogait egész önelégülten nyalta, mintha már köztök volna husom; én azalatt leguggoltam, hogy gyilkos körmeivel el ne érjen. Amint körül néztem új lakásomban, leírhatlan rémüléssel láttam meg egy kigyót, mely a verem falán felmászni igyekezett. Jéghideg borzadály járta át tagjaimat és érzem, hogy hajam égfelé mered. Rémséges szemek villámot szórtak felém és felemelkedett, hogy rám vesse magát, ki lakába mertem tolokodni.

Remegtem. Ijedelemben felugrottam, azonban alig állottam lábaimra, a tigris gyilkos körmei megtépték vállaimat. Fegyveremnek, melyet szintén belejuttattam a gödörbe, most ugyan csak kitűnő hasznát vettem, mert rászűttem azt a kigyóra egyik veszedelmentől megszabadultam. A durranás azonban a tigris dühét csak fokozta, úgyhogy megkísérlete a lemászást hozzám. Határtalanul kínos helyzetben már önkénynt a tigris képében fenyegető halál torkába akartam magam dobni, midőn hirtelen segély érkezett. Épen azon volt a tigris, hogy beleugorjék az orduba, de mielőtt rettentő tervét keresztül vitte volna, egy iszonyatosat ordított s hörögve derült el nehárv nyilfurodván át testén.

Nemsokára megérkeztek a vadászok, kiket az előző napon este megismertem és kíváncsian tekintettek le hozzám és ahelyett hogy, mint én vártam, megöljenek, örömkialtások közt huznak ki borzasztó kényszerlakásomból. Én persze nem értém mit jelentsen ez, de megoldották mindjárt a talányt. Elheszéltek, hogy egy gyönyörű leopardot ejtettek el épen az imént s ez képezte az éjjel ama beszédök tárgyát, melyet én általok való meggyilkoltatásamról való tanácskozásnak hittem. Nagy volt örömük, midőn pén-

zemet elosztám köztük és még egyéb ajándékokat is ígértem jutalmul megmentésemért. Azt hittem, hogy véget értek kinjaim azonban nagyon csalatkoztam. Oda érve ugyanis, hol, tegnap evezősömet hagytam sem őt sem a ladikot nem találtam. Ennivalómat sietésemben a kunyhóban hagytam s így utraváló nélkül voltam. Puskaporom se volt, mert elszórtam a viszontagságos éjen; így lövés maradt még a puskában.

Jó messzire elkutyagoltam már, de még hosszú ut volt előttem és se pénz se ételmi szer, se fegyver. Szomorú gondolatokba merültem vágattam át az erdőn; végre terjedelmes nádba jutottam, mely csakugy nyüzögött a kigyókból. Siettem átgázolni rajta, nehogy új veszély érjen és széttoltam magam előtt a nádat. Ekkor újból a zörejt hallom közelemben, mely nem rég a czudar val jelenlétét jelz. De most két helyről is halatszott a zörejt, mire körültekintve látom, hogy két tigris előrohanva egymásra támad.

Velőtrázó hangokat adva marczangolták egymást. Alig mertem lélegzeni, mert ha meglát a két szörnny, rögtön felfal. Ekkor lövés dördült el, mely a tigrisekre volt czélozva. A golyó azonban nem tigrisre talált, hanem kalapomat vitte le, kitépve egy jó csomó hajamat. A tigrisek erre elválnak egymástól, felállva dühösen korbácsolták farkukkal a levegőt, villámzó szemeket körüljártatva a környéken. Midőn a lövést hallám, azt hittem, hogy a nagy veszedelemből való szabadulásomnak hírnöke, most azonban kénytelen valék meggyőződni, hogy igazán még csak ez juttatott válságos helyzetbe. Az egyik tigris meglátott, közelebb jött hozzám és ugrásra készült. Felemeltem azonnal puskámat, de mit látok!? Hirtelenkedésemben a gyutaes leesett. . . . Ideges sietéssel kerestem zsemben másikat és szerencsémre találtam is, de még egy lövet puskaport is egy golyóval és így már szigorubban nézhettem a tigris szemébe; hanem azért kétségtelen, hogy veszve vagyok, ha maga ellenfeleim vérszomja nem ment meg. A másik tigris ugyanis nem feledve ellensége barátságtalan bánását ijedelmes dühösséggel rontot erre és átharapta torkát. A seb mindazonáltal nem okozott rögtön halált, csak gyors vérzést, mi miatt azonban a kidőlés elmaradhatlaná lett. Kifejezhetlen vadsággal tört most a megsebzett a másikra, életháláltusa fejlődött ki köztük. Vetélykedve marták és hempergették egymást, mialatt közvetlenül mellem kerültek. Az egyik rám vetette magát és földhöz vágott, de a másik meg újból ráugrott emerre, és én felkelhettem s felismerve az alkalmat, vadász késemet, melyet mindig magamnál hordtam, a sehesült tigris szívébe döftem; a másikat pedig egy jól czélzott golyóval teritettem földre.

Erre aztán a vadászhoz csatlakoztam, ki ama szerencsétlen lövést tette a tigrisekre, és nemsokára elértem a malájaiak ama falvát, melynek közelében volt hajóm. Hajam azonban megőszült a velem történtek miatt.

Németből: Szenez János.

Hawaii-szigetek. *)

A Fijee-szigeteket elhagyva, hajónk a polynésiai szigetek számos csoportja közt halad ismét az egyenlítő felé, az éjszaki Csendes-tengerbe. Utazásunk eme részében az állatvilágból is kevesebbet látunk, mint az egyenlítő alatt a föld ellenlábás részerei utazásunk alkalmával. Czethalak s czápák néha mutatkoznak, s gőzöcsünk olykor a röpülő halak nagy sere-

*) Mutatvány V é k e y Z s i g m o n d „Utazásaim a föld körül“ című jeles művéből a szerző engedelmével.

gét fölriasztja, a melyeknek tömegokban röpülését szemlélni gyönyörű látvány, de általában az állatok jobban kerülnek a gőzöst, mint a vitorlás-hajót.

A Hawaii-szigeteket elérve, közeledünk azok fővárosa Honolulu felé a vidék meglepőleg kellemes hatást gyakorol reánk. A kokuszdió fák egész erdeje fedi a vulkanikus eredetű hegyek elját majd a tengerpartig, s itt-ott láthatók vörös, fehér s sárga épületek a tropikus fák és növények gazdag lombjai s virágai közt. Jobbra egy emelkedettebb hegy egészen crateralakú tetővel, s a tetőtől lefelé, a hegy oldalán, torraszokban mutatja nyomait az időnkint lefolyt s meghűlt lávának. Az egész hegy ma már zöld gyepvel van borítva, s a természet által képzett zöld terraszok valami óriási műkertészeti munkáját látszanak képviselni. Balra a lapályon rizsföldek, főleg a domb oldalán kávé-öltetvények, narancs-, citrom-, banana, guava-fák s gyümölcsösök a tropikus égöv alatti termékeny földrészt mutatják. A kikötőhöz érve, nem soká késünk Honolulu városának megtekintésére menni. Magának a városnak nagyobb része is úgy néz ki, mintha nyári lakokat látnánk egy nagy kertben. Fák, virágzó bokrok, eméliek mindenütt. A házak alig láthatók a lombos fák közt. Értékes, nagy beesben tartott virágok, dísz-bokrok, a melyeket mi itthon gondozva ápolunk, ott vadon nőnek.

A lakosok — a hawaii nép — nem feketék, de mégis sötét-barnák, azonban sokkal civilizáltabbak mint a többi polynésiai szigetek lakói; s az eredeti hawaii nép gyorsan fog megváltozni az ott letelepült németek, kínaiak, francziák s sok különféle országokból oda érkezett, s ott állandóan meghonosult népfajokkal összeházasodás következtében. A lakosság egy jelentékeny részét kínaiak teszik, s ezeknek a bennszülött Hawaiiakkal összeházasodásukat nagyobb mérvben láttam itt kifejlődni, mint bármely más ausztráliai földrészen. Az ily házasságból első sarjadékat mindig meg lehet ösmerai a kis szemről s vékony szemöldökről.

A Hawaii népnek már van irott nyelve és irodalma is, hírlapja is a hawaii nyelven; az angolok s amerikaiak által angol nyelven kiadott újságok, naptárak, könyvek, röpiratok azonban, már mai napon is háttérbe szorítják a bennszülött hawaii nép irodalmi fejlődését. A ministerek, bírák, legmagasabb hivatalnokok állása is majd mind idegenek s nem hawaii származásúak által van betöltve.

Honolulu San-Franciscohoz közel (gőzösen csak hét napi út távolságra) lévén, Honoluluban az amerikai vállalkozás nyomaival a eredményével sokat találkoztunk. Alig lépünk a hajóról száraz földre, közel a rakparthoz ott látjuk a mesterségesen jeget készítő amerikai gőzgépet, kevéssel távolabb ott van az amerikai gőzgéppel dolgozó ruhamosó-intézet, s amerikai gép raktárak s készletek több helyeken. Adások, vételek s számlák is amerikai dollár-okban tétetnek s állítatnak ki.

Meglátogatva az angol nevet viselő „Herbert's Hotel“-t, ott is, az ételekben, szokásokban, szolgálatban a Honoluluban lakó népek vegyülete volt észlelhető. A főpinczér egy fehérbe öltözött, hosszú körmü kínai volt, hátán lecsüggő haja majd a térd hajlásaig ért. Folyékony angol nyelven beszélve ajánlotta a friss röpülő halat — tetszés szerint sütve vagy főzve — taró-val, a mi előttem egy egészen ösmeretlen zöldség volt, szelletekre vágva, sütve vagy főzve. Gyümölcs-félék közt ajánlotta az aligator-körtét enni, ha nem láttam volna egy közelemben étkező vendéget megválni az alligator-körte héját, s egy kávéskanállal szedni ki a körte ízletes belsejét.

A tropikai gyümölcsök nagy választéka állt rendelkezésünkre. A banana, a melyet ha éretten eszünk, hasonlíthatatlanul másféle s jobb ízűnek találjuk, mint az Európában árult banánát, a melyet zölden hoznak Európába, s ha a hajó csónakjaiba rakva s a napsugárak kitéve némelyike a hananának megéri, vagy ehetővé lesz is, hasonlítva a Honoluluban kapható érett banana-hoz, az Európába hozott banana nagyobb része úgy ízlik, mint-ha valami édeses — de némelyiké savanyus is — szappan darab lenne. Éppen úgy van ez az ananász s sok más a tropikus égőv alatti gyümölcsösök is, a melyet csak zölden szedve hozhatnak Európába, különben az érett gyümölcsök ki nem állnának az utat, s csak megromolva, rothadva érkezhetnének ide.

A Hawaii szigeteken terem a mango mummi-alma, — hawaii szilva, guava pomme granate, ananász, az előbb is említett alligator körte, kókuszdió, s igen honosított gyümölcsök. Dinnyék, jam, édes burgonya, földi mogyoró, narancs, citrom, lime — a bauana többféle nemei. Mindezekből sokat ki is visznek Amerikába, Chinába s más helyekre. A honosított termékek közt a gömbölyű sárga paradicsom alma figyelmet érdesztő, az által, hogy igen kevés mag van benne, s nyersen ezettel és cukorral (izlés szerint) használhatik.

A hawaii-ak készítenek egy általuk különösen használt szeszest italt a mit a hawaii-ak hivnak.

Társadalmi életük fejlődésében, fokozatosan az amerikai és európai életmóltól s szokásoktól, lesznek köztük meghonosítva. Színházi előadások, hangversenyek, most is amerikai és európai vándor-művészek által rendezettek. Egy különös, sajtószertű, mai napig is megmaradt szokásuk az, hogy a nők is éppen úgy lovagolnak, mint nálunk a férfiak, s nem oldalvást ülnek a lovon.

Repülő halak utáni halászatukban is van valami sajtószerű módjuk. Sikeres halászat ezekért a jó ízű halakért nappal nem történhet, mert a többnyire víz színűen uszkáló halak, nem várják be a csónakban közeledő halászatokat, s föl és messze elröpülnek. A repülő halakérti halászat tehát éjjel történik és olyan szerkezetű csónakokon, a melyek föl nem fordulhatnak. Ez eszközölte a csónak közepén keresztbe tett s akként a csónakhoz erősített hosszú rud által, a mely rudnak mind a két végéhez egy kis hosszadad s üres hordóalakú fa van csatolva, a mely biztosan megmenti a csónakot a fölfordulástól. A halászok ily szerkezetű csónakokkal mennek halászni éjjel lámpást használva csónakjukon. A hálót négy csónak közt a víz színe alá merítve viszik, az ötödik csónak pedig a melyen a lámpás használják, követi a halászatokat. A repülő halak a lámpás világosság felé csalogatva, a 4 csónakokban lévő halászok által a víz színe alatt háló fölibe usznak, a mikor a háló a vízből kiemeltetvén, a halak zsákmányul maradnak mert a repülő halak csak a vízből képesek fölrepülni, s ha esetleg — a mi olykor történik — repülésükben a hajó födelére esnek is, onnan nem képesek többé fölrepülni.

Honolulu-ban, egy magánygyűjteményben, volt alkalom szemlélni a legszebb corall példányokat, gyöngy-csigákat, anemone-okat, a miniket — oly kitűnő választékban — a világ legelső muzeumában sem lehet látni. A bennszülött hawaii-ak között sok jó bűvárok lévén, azok nagyban föl is használják tehetségüket a tenger fenekéni ritkaságok megszerzésére, s minden hajó megérkeztekor az ilyen ritkaságok, s mindenféle ott termelt gyümölcsök eladása végett, az elárusító jó száma jelentkezik a hajó körül.

Némelyike ezeknek a fiatal bűvároknak

oly ügyes, hogy a hajón utazóknak mulatságára s maguknak jelentékeny hasznukra, uszkáltak a hajó körül, a honnan az utasok ezüst pénzdarabokat dobtak a tengerbe, a melyeket a bűvárok néha oly hamar fölhoztak, hogy kétkedhetünk rajta, volt-e a pénzdarabnak elég ideje a tenger fenekére érni, vagy talán már esésében elkapta a bűvár. A uikor esetleg több mint egy bűvár jelent meg a hajó közelében, versenyeztek egymással ügyességük nyilvánításában. Később a bűvárok ügyessége, az utasok közti fogadások mániáját idézte elő, az utasok, mintha lövészeny lettek volna, egy vagy másik bűvárnak ügyességére bizakodva kockáztatták fogadásuk összegét, egyik nyert, a másik veszített, a bűvárok azonban mindig nyertek, a meddig csak a mulatság tartott.

A különféle cikkek, melyeket a hawaii-ak kereskedés végett termelnek:

A cukor-nád, a mi honos ezeken a szigeteken. A mi hajónk is több száz mázsa cukrot vett föl zsákokban, a mely, finomítás végett Amerikába küldetett, s rendkívül kellemetlenné tette a hajó levegőjét a hét napi idő alatt, a melyre szükségünk volt, hogy Honolulu-ból San-Franciscoba érhesünk.

Czukron kívül termelnek kávét, pamutot, bethel leveleket, rizst, pulu-t, a mi selyemnek látszó finom szövetek készítésére alkalmas terméke Fern fáknak. — Néhány száz zsák nyers cukornak a hajó belsejébe tétele által megzavart patkányok kellemetlen tevékenységét is alkalmam volt tapasztalni. Szembajban szenvedvén, tejbe melegített kenyér poultice al szememen, cabinom helyett, a bűvösebb szalon egyik pamlagáú ohajtottam fölteni az éjet. Azonban alig szunnyadtam el, egy kövér patkány irigyelve a poultice szememre jótékony hatását, vakmerő elhatározással kezdte ránczizálni a kendőt, a melylyel a poultice szememhez volt kötve, s vakmerősége által kényszerített cabinomba visszavonulni.

Az utasoknak alkalom adatott közel a városhoz fekvő Palika-hegyre menni, a hova kocsin és jó uton tehetünk kirándulást. A Palika-hegy magassága 3110 láb a tenger színe fölött, s innen gyönyörű kilátás van a belföldre is a tengerre is. A különös tropikus fák, a melyeket még sehol nem láttam oly változatos mennyiségben, mint a hawaii szigeteken, az ohia, koa, ieie, mamane, mamaki, aiii, sandal-fa, a lan-hala, kukui, gyönyörű díszfák, pálmák, különösen szép virágok, európaiak előtt szokatlan alakú s nagyságu levelek bámulására bírják az embert, a természet e pazar adományait szemlélve. Egy kis patak itt, egy vizesés amott öntözi a gazdag volcanikus eredetű talajt, s a meredek hegyoldalon is zölden tartja a gyeptet és buján taplálja a sok különös bájós virágokat, melyekről a tropikus égőv alatti tavasz mosolyog mindenun, a hova tekintünk, hogy kellemetlenül hatott reánk a bérkocsis intése. — „Uraim vissza kell térnünk, a hajó indul egy órákor.“

Frissítő.

Kivágta magát. Asszony: „Kedves Károly, te mindig oly sokáig vonakodol, mikor nekem kell valamit vened. Hát már nem szeretsz engem!“ — Férj: „Ellenkezőleg, annyira szeretlek, hogy semmit sem találok elég jónak és szépnek a számodra!“

Bókok. Egy ur a (a műkiállításán): „Szép kép! Azt hiszem N. . . modorára ismerem benne!“ — Egy művész neje (e megjegyzést hallva): „Mégis kiállhatalan, hogy mindenki jogosítva érzi magát makritikát gyakorolni! Mintha oly művésznél, mint az én

férjem, egyáltalában lehetne modorról beszélni!“ — Ur: „Igen helyes megjegyzés asszonyom, de azt hiszem, hogy e tekintetben kegyed hü hitvese férjének.“

Ismeri a nőket.

— Én pedig azt mondom, hogy a nő könnyű mit sem bizonyít. Ha igazán vesszük, az asszonyok nem is tudnak sírni!

— Ne mondja, hát mit tesznek akkor, midőn a könnyük folyik?

— Izzadnak a szemükön keresztül!

Kedves szolgál.

— A lábmelegítőt fölrakta a kocsira? — kérde D. asszony kocsisától, midőn be akar szállni.

— Köszönöm kérdését ilyen meleg időben nem élek vele! — válaszol ez nyugodtan.

A cseléd a szobában. Tudjátok-e hogy gazdánk egy év óta özvegy? Minden nap elmegy a temetőbe, és virágot helyez neje sírjára. Maga teszi: pedig öt cselédje van!

Nincsenek gyermekek. Aladár: — Mama, adj egy kis darab cukrot! Mama: Nem kapsz, nem gyermeknek való, elromlanak a fogaid. (Aladár addig sir, míg anyja egy darab cukorral el nem hallgattatja.) Aladár: Látod mama, mégis adtál, pedig vagy minnjárt adtál volna, vagy nem kellett volna most már adnod, ha még úgy sírok is, mert nem szép a — következetlenség.

Kicsit elhibázta. Udvarló: Szabad tudnom Berta nagysám, kegyed idősebb-e vagy nővére: Málesi kisasszony? Berta: Én vagyok idősebb, de csak egy hónappal!

A vendéglőben. Vendég. De ugyan hogy hozhat már maga nekem ilyen gyalázatos ételt? Ennél rosszabb már nem lehet e világon!

Pincér: Óh kérem alássau, ez nem olyan nagyon rossz. Ennél még sokkal rosszabbat is hozhatok, ha méltóztatik parancsolni!

A nőegyleti jelmezről. Lidi szobalány: Te Nina, elmegy a te gazdád is a nőegyleti bálba? Nina szobalány: — El, de csak úgy — jellem nélkül!

Nem szeret henecegni. Biró (a tolvajhoz): — Ön azt mondja, hogy a száz frtot úgy találta, de hát akkor mért nem jelentette azt föl?

Vádolt: — Nem szoktam henecegni már pedig ha följelentem, úgy jött volna ki, mintha henecegnék a becsületességemmel, én pedig szerény ember vagyok! . . . Az igazságtalan biró mégis elcsukással büntette a szerénységet.

A lefőzött ezredes. Egy előkelő társaságban panaszkodott a minap egy ezredes, hogy egy ezredes, hogy alárendelt tisztjei mily hanyagok, lusták s nagy öndicsnkvéssel mondta, hogy úgyszólván maga végzi el az egész ezred dolgát. „Higyjék mng, kiáltott föl, én vagyok a magam kapitánya, hadnagya, kvártélymestere.

— És trombitása, füzte le a dicsekvőt a társaság egy szellemes nőtagja.

Bók. Ur: Ha még sokáig tart ez a szárazság, minden barmunk oda lesz. Öreg gazdasszony: Óh, csak nagyságu urat tartsa meg a mennybéli Úristen! . . .

A gyöngéd hitves. Egy gyöngéd nő távollévő férjéhez következőleg irt; Kedves férjem! Rendkívül hiányzól nekem; bárhol

legyek, bármit tegyek, mindig csak reád gondolok s ha reggel vagy este szobádba megyek s ott látom függni hálóköntösödet, az a vágy kél szivemben: „vajha te függnél ott!“...

Szerelmi vallomás. — Ah, nagysád, mennyire szeretem!

— Sajnálom viszonzá a hölgy gunyosan — hogy ugyanazt nem mondhatom!

— Mondhatná biz' azt kérem, csakhogy épp úgy föllentene, mint én.

Kar és kéz. Anna kisasszony nagyon szép leány volt s el is volt halmozva hódolókkal, bár fájdalom, semmi hozománnyal sem bírt.

— Furcsa, — sóhajtja fel édes anyja egy bizalmas órában, — udvarlóid mindannyian örömmel ajánlják fel karjaikat, de kezokről mit sem szólnak.

Az iskolában. Tanár: Te Lajos, te talán még azt sem tudod, hogy hol kötötték meg a linci békét? Gyöngye tanuló (sértődve). — Már hogyn tudnám, tanár ur, hát — Pozsonyban!

Gyermeklogika. Anya: Mit akarsz a konversationslexikkal Margitka? Margitka: Hát a cipőmet kereselem, felel a kis 6 éves Margit. Anya: A cipődet, abban a könyvben? Margitka: Igen, mert a papa tegnap azt mondta, hogy ebben a könyvben mindent meglehet találni: hát én a cipőimet keresem benne.

A törvényszéki tereméből. Elnök: „Önt azzal vádolják, hogy egy marék aprópénzt, mintegy 3 frtot lopott el egy vendéglős pénztárából.“ — Vádlott: „Oh elnök ur, ha az ember két napig mitsem evett...“ „De hiszen konstatáltattott, hogy a lopás elkövetésekor egy tizes volt a zsebében.“ — Vádlott: „Igaz elnök ur, de ezt nem akartam megkezdni.“

Babonás. Egy társaságban arról folyván a társalgás, hogy csakugyan szerencsétlenséget jelent-e az, ha tizenhárman ülnek az asztalnál, egy ép eszű és ép gyomru ur ezt

azt a véleményét nyilvánítá: „Mindenesetre szerencsétlenség, de csak abban az esetben, ha tizenkettő számára terítették.

Ez aztán a bók Hölgy: Nem' nem hallgatok többé az ön bókjaira, inkább befogom a füleimet.

Udvarló: Azt nagysád nagyon lehetetlen volna megtennie.

Hölgy: Mit? háj oly nagyok a füleim?!
Udvarló: Oh, a világért sem! De oly párányik a kacsói!

Mi kergette a Szeiler-családot az önszilkoság karjaiba?

Egy ügyvéd könyörtelensége, egy háziur kapzsísága. Hu-zon két forint házbér hátrale kért!

Hány báli-csokor kerül többé ennél?

Hja, csakhogy egy tarka csokor többet ér ez időszertint szép Magyarországon a szegény ember életénél.

A bokréta viselőjét kiírják az ujságba a szegény emberrel ellenben nem törődik senki legfeljebb — a sírásó.

Történelmi Naptár.

Február.

22. Vasárnap. D. I Péter székf. — 1712. Bod Péter vallástudományi-író és a Magyar Athenás által irodalmunk történetére nézve érdemes tudós születik Felső Csernatonban.

23. Hétfő. Dam. Péter egyb.

24. Kedd. Mátyás ap. — 14C8. Guttenberg János a könyvnyomdászat feltalálója meghal. — 1750 Révai Miklós nagyíró nyelvűbuvár és költő születése Nagy-Szt.-Miklóson. — 1802. Herepei Károly híres egyházi szónok születése Vizaknán. — 1812. Desseffy Emil gróf kitűnő magyar politikai író több nemzeti intézet ébresztője a conservatívek egyik vezére, a magyar tudós társaság elnöke születik Eperjesen. — 1836. Berzsényi Dániel nagyíró magyar lantás költő halála.

25. Szerda. Vt. Géza. Kánt. 1820. Vachot Imre novella és vígjáték író, szépirodalmi lapok és több honismeretű folyóiratok szerkesztője születése Gyöngyösön.

26. Csütörtök. Sándor p. k. — 1811. Ferenczy Zsigmond Jakab, a magyar irodalom történet írója születik Györmegyhében — 1848. Kezdeté a három napi nagy csatának Kápolna és Kál mellett a magyarok és osztrákok közt.

27. Péntek. Jéz. lánd. és sz. 1865. Báró Josika Miklós termékeny és kedvelt magyar regényíró meghal Drezdában.

28. Szombat. Román ap. 1824. Endrődy János kegyesrendű pap, termékeny magyar színjáték és erkölcsi író meghal Kalocsán.

A németországi gyógyászati ügytársulatok által megvizsgált és kitűnő alkalmazhatósága végett a magas cs. kir. magyarországi helytartóság által engedélyezett



Köszvényvászón

mindenféle köszvény, csúz, rheuma, szaggatás, mell-, gerincfájdalmak, keresztcsontfájás (Hexenschuss) lábköszvény stb. ellen.

Egy csomag ára 1 frt 5 kr., kettőserejű 2 frt 10 kr.

Dr. Hufeland híres orvos gyógytani műveiben így szól: „Két baj létezik, melyek ellen a gyógytan hasztalan kutatott eddig gyógyszerrel bíró szer után: e bajok a fejcsúz és köszvény“. Ezeknek óvszere a köszvényvászón által fellelve van.

Dr. BURON párisi általános seb-tapasza

mindenféle sebek, genyedés és daganatok ellen. — Egy köcsög ára használati módszerrel együtt 70 kr., kisebb köcsög 35 kr. Postán küldve 10 krral több. — Valódián Pesten egyedül csak **Török József** ur gyógyszerárában, király-utca 7. sz. — **Debrecenben**: Rothscheck ur gyógyszerárában. — **Szombathelyen**: Pillich Ferenc ur gyógyszerárában. — **Mohács**on: Jez-vics Károly. — **Kolozsvárt**: Wolff és Hinz gyógyszerészeknél. — **Eger**: Köllner gyógyszer. — **Szegeden**: Weigler György és Kovács gyógyszer. — **Temesváron**: Johner és Tarczay gyógyszerész. — **Nagyváradon**: Molnár gyógyszerész. — **Nyitra**: Tombor Kornél. — **Pécs**en: Pacher. — **Nagy-Szeben**: Schneider. — **Székesfehérvár**: Dieballa Gy. — **Gyöngyösön**: Vozary gyógyszer. — **Szigetváron**: Ehrenfeld W. — **Miskolc**: Ujhazy gyógyszer. — **Pozsony**: Schnopper gyógyszer. — **Kassa**: Eschwig gyógyszer. — **Brassó**: Kugler. — **Arad**: Tones és Társa. — **Oravica**: Knoblauch gyógyszer. — **Belgrád**: Dölber gyógyszer. — **Ujvidék**: Grossinger gyógyszer. — **Agram**: Mitibach gyógyszer.

Miseruhák és egyházi szerek gyára

római katolikus

Miseruhák, dalmatikák, pluviálék, albák, rochetek, zászlók, lobogók, Monstranzok, kelhek, a leggazdagabb



és görög ritusban.

ciboriumok, füstölők, lámpák, gyertyatartók, china- és próba-ezüstből, Pontificale-eszközök felszerelésig.

ZAMBACH és GAVORA

Budapesten váci-utca 17. sz.

O Eminenciája a bibornok Magyarország Herceg Primásának szállítója.

Megrendelések a legrövidebb idő alatt pontosan eszközöltetnek. Nem tetsző tárgyak kicseréltetnek

A „KORUNK”

hirdetésfelvételi irodája

Budapest, váci-utca 9. sz. a.

létezik.